

MAJANDUSAASTA ARUANNE

aruandeaasta algus: 01.01.2022

aruandeaasta lõpp: 31.12.2022

nimi: Eesti Apostlik-Õigeusu Kirik

registrikood: 80208476

tänav a nimi, maja number: Wismari tn 32

linn: Tallinn

maakond: Harju maakond

postisihthumber: 10136

telefon: +372 6600780

faks: +372 6600781

e-posti aadress: eoc@eoc.ee

Sisukord

Tegevusaruanne	3
Raamatupidamise aastaaruanne	5
Bilanss	5
Tulemiaruanne	6
Rahavoogude aruanne	7
Netovara muutuste aruanne	8
Raamatupidamise aastaaruande lisad	9
Lisa 1 Arvestuspõhimõtted	9
Lisa 2 Raha	13
Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed	14
Lisa 4 Varud	14
Lisa 5 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad	15
Lisa 6 Investeeringud tütar- ja sidusettevõtjatesse	15
Lisa 7 Tütarettevõtjate aktsiad ja osad	15
Lisa 8 Materiaalsed põhivarad	16
Lisa 9 Võlad ja ettemaksed	17
Lisa 10 Tingimuslikud kohustised ja varad	17
Lisa 11 Sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	17
Lisa 12 Annetused ja toetused	19
Lisa 13 Tulu ettevõtlusest	19
Lisa 14 Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	19
Lisa 15 Mitmesugused tegevuskulud	20
Lisa 16 Tööjõukulud	20
Lisa 17 Muud finantstulud ja -kulud	20
Lisa 18 Seotud osapooled	21
Aruande allkirjad	23
Vandeaudiitori aruanne	24

Tegevusaruanne

Eesti Apostlik-Õigeusu Kiriku tegevusest Issanda aastal 2022

Eesti Apostlik-Õigeusu Kirik (EAÕK) on osa ülemaailmsest Õigeusu Kirikust, saanud autonoomse enesekorraldamise õiguse Konstantinoopoli Patriarhi ja Püha Sinodi otsusega 7. juulist 1923. Konstantinoopoli patriarhi kaudu on Eesti Apostlik-Õigeusu Kirik kiriklikus osaduses üleilmse Õigeusu Kiriku kõigi kohalike osakirikutega.

Eesti Apostlik-Õigeusu Kiriku moodustavad Eestis asuvad õigeuskogudused. Piirkondlikult on moodustatud neist kolm piiskopkonda. Kiriku struktuuri kuuluvad ka klooster ja muud Kiriku asutused.

Kõrgeim Eesti Apostlik-Õigeusu Kiriku organ on Täiskogu. Täiskogu hääleõiguslikud osalejad on Metropoliit, kõik ametisolevad piiskopid, kloostriülemad või nende abid, ametisolevad preestrid oma koguduste vaimulike esindajatena ja igast kogudusest ilmalik esindaja. Täiskogu koosolekuid juhatab EAÕK metropoliit, abistavad kaks valitud abijuhatajat.

Eesti Apostlik-Õigeusu Kiriku esivaimulik – kirikupea – on Tallinna ja kogu Eesti metropoliit Stefanus.

Kiriku vaimulikuks juhtorganiks on piiskoppide kogu, Püha Sinod, mille moodustavad võrdsetena piiskopkondade piiskopid oma ametiaja kehtvusel. Sinodi tööd juhatab Metropoliit.

Kiriku administratiiv- ja majanduslikku elu korraldab kirikuvalitsus, millesse kuuluvad kõik ametis olevad piiskopid ning täiskogu poolt kolmeks aastaks valitud kolm vaimulikku ja kolm ilmalikku koguduste esindajat.

Kiriku majanduselu korrektsust jälgib revisjonikomisjon ja raamatupidamist kontrollib ka vandeaudiitor.

Kiriku olemasolu ja tegevuse otstarve on aidata koguduste liikmetel osa saada Kristuse toodud päästest, soodustada nende vaimset kasvamist Tema õpilastena: elavas usus, kindlas lootuses ja siiras Jumala ning ligimesearmastuses.

Kiriku põhitegevuseks on jumalateenistuste, salasuste talitamine, Hea Sõnumi (Evangeeliumi) kuulutamine, usuline haridus- ja valgustustöö ning heategevus.

Põhitegevust toetab majandustegevus ja muud abistavad tegemised, nagu noortetöö, kirjastustöö ja muud.

Eesti Apostlik-Õigeusu Kirikul on kolm tütarettevõtet, EAÕK Varahaldus OÜ, EOC Energy OÜ ning Suur-Kloostri OÜ.

EAÕK Varahaldus OÜ jätkas oma tegevust ärikinnisvara üürimisel ja haldamisel. Kõikide ärialaenude teenindamine toimus tõrgeteta.

EOC Energy OÜ loodi Kreeka Õigeusu Kirikuga ja Kreeta Õigeusu Kirikuga eelnenud konsultatiivprotsessi järel koostööprojektide elluviimiseks päikeseenergia tootmise valdkonnas. EOC Energy OÜ reaalselt majandustegevust 2022. aastal ei toimunud.

Suur-Kloostri OÜ loodi Suur-Kloostri 14 asuva hoone rekonstrueerimiseks.

EAÕK põhilised kuluartiklid olid pühakodade remont ja restaureerimine, Kiriku ja kirikukeskuse tegevus- ja halduskulud, kirjastustegevus, eraldised piiskopkondadele, seminarile, kinnisvara haldamise kulud.

Peamisteks tulu allikateks on eluruumide ja põllumaade rent, metsa raieõiguse müük.

2022. aasta suuremad investeeringud pühakodadele olid järgmised:

1. EAÕK Sindi Jumalailumise Kiriku katuse ja välisukse remonttööd
2. EAÕK Lalsi Püha Nikolause kiriku ikooniseina- ja sise viimistlustööd
3. EAÕK Puski Kiriku nelits-katuse remonttööd
4. Tartu Jumalasünnitaja Uinumise (Uspenski) kiriku ikoonide-ja fassaadi restaureerimistööd
5. Kihnu kiriku ikooni konserveerimine
6. EAÕK Paadrema Püha Kolmainu kiriku kellatornikiivri restaureerimise teise etapi tööd
7. EAÕK Pärnu Issandamuutmise katedraali nelitis-katuse tööd
8. EAÕK Leisi Püha Olga kiriku välistrepi korrastus tööd
9. EAÕK Mustjala Prohvet Eeliasse kiriku lääne löövi katuse osa ettevalmistus tööd.

Suuremad rahaga toetajad olid Muinsuskaitseamet, Tori Vallavalitsus, Viljandi Vallavalitsus, Saaremaa Vallavalitsus, Põhja-Sakala Vallavalitsus ning Pärnu ja Haapsalu Linnavalitsused.

EAÕK-d iseloomustavad finantssuhtarvud:

	2022	2021
Likviidsuskordaja ((käibevarad - varud) / lühiajalised kohustised)	2,48	4,39
Maksevõime üldnäitaja (käibevarad / lühiajalised kohustised)	2,63	4,51
Sõltumatuse aste (netovara / bilansi maht)	0,95	0,96

Raamatupidamise aastaaruanne

Bilanss

(eurodes)

	31.12.2022	31.12.2021	Lisa nr
Varad			
Käibevarad			
Raha	931 357	1 491 105	2
Nõuded ja ettemaksed	42 556	46 194	3
Varud	51 101	40 027	4
Kokku käibevarad	1 025 014	1 577 326	
Põhivarad			
Investeeringud tütar- ja sidusettevõtjatesse	11 391	11 391	6,7
Nõuded ja ettemaksed	1 812 991	1 296 077	3
Materiaalsed põhivarad	5 672 760	5 228 473	8
Kokku põhivarad	7 497 142	6 535 941	
Kokku varad	8 522 156	8 113 267	
Kohustised ja netovara			
Kohustised			
Lühiajalised kohustised			
Võlad ja ettemaksed	97 536	77 822	9
Sihtotstarbelised tasud, annetused, toetused	292 776	271 940	11,12
Kokku lühiajalised kohustised	390 312	349 762	
Pikaajalised kohustised			
Võlad ja ettemaksed	10 183	12 554	9
Kokku pikaajalised kohustised	10 183	12 554	
Kokku kohustised	400 495	362 316	
Netovara			
Eelmiste perioodide akumuleeritud tulem	7 750 951	7 300 667	
Aruandeaasta tulem	370 710	450 284	
Kokku netovara	8 121 661	7 750 951	
Kokku kohustised ja netovara	8 522 156	8 113 267	

Tulemiaruanne

(eurodes)

	2022	2021
Tulud		
Annetused ja toetused	594 101	488 870
Tulu ettevõtlusest	398 525	524 737
Muud tulud	3 323	3 089
Kokku tulud	995 949	1 016 696
Kulud		
Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	-31 531	-40 579
Mitmesugused tegevuskulud	-239 366	-219 761
Tööjõukulud	-236 017	-204 658
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	-132 070	-122 612
Muud kulud	-83	-947
Kokku kulud	-639 067	-588 557
Põhitegevuse tulem	356 882	428 139
Muud finantstulud ja -kulud	13 828	22 145
Aruandeaasta tulem	370 710	450 284

Rahavoogude aruanne

(eurodes)

	2022	2021
Rahavood põhitegevusest		
Põhitegevuse tulem	356 882	428 139
Korrigeerimised		
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	132 070	122 613
Kokku korrigeerimised	132 070	122 613
Põhitegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	-3 638	-9 887
Varude muutus	-11 074	-11 345
Põhitegevusega seotud kohustiste ja ettemaksete muutus	40 550	19 072
Muud rahavood põhitegevusest	-483 119	-312 126
Kokku rahavood põhitegevusest	31 671	236 466
Rahavood investeerimistegevusest		
Tasutud materiaalsete ja immateriaalsete põhivarade soetamisel	-576 357	-373 262
Tasutud tütarettevõtjate soetamisel	0	-2 500
Antud laenud	-515 000	-88 000
Antud laenude tagasimaksed	20 718	60 000
Laekunud intressid	9 087	22 225
Kokku rahavood investeerimistegevusest	-1 061 552	-381 537
Rahavood finantseerimistegevusest		
Laekumised sihtotstarbelistest tasudest, annetustest, toetustest	470 133	414 878
Kokku rahavood finantseerimistegevusest	470 133	414 878
Kokku rahavood	-559 748	269 807
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	1 491 105	1 221 298
Raha ja raha ekvivalentide muutus	-559 748	269 807
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	931 357	1 491 105

Netovara muutuste aruanne

(eurodes)

	Kokku netovara	
	Akumuleeritud tulem	
31.12.2020	7 300 667	7 300 667
Aruandeaasta tulem	450 284	450 284
31.12.2021	7 750 951	7 750 951
Aruandeaasta tulem	370 710	370 710
31.12.2022	8 121 661	8 121 661

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

Üldine informatsioon

Eesti Apostlik-Õigeusu Kiriku raamatupidamise aastaaruanne on koostatud lähtudes Eesti finantsaruandluse standardist ja kasutades soetusmaksumuse meetodit, v.a. juhtudel, kui arvestuspõhimõtetes alljärgnevalt on kirjeldatud teisiti (näiteks kajastatakse õiglasest väärtuses teatud finantsinvesteeringuid, kinnisvarainvesteeringuid ja bioloogilisi varasid).

Eesti finantsaruandluse standard on rahvusvaheliselt tunnustatud arvestuse ja aruandluse põhimõtetele tuginev raamatupidamistava, mille põhinõuded kehtestatakse Eesti Vabariigi raamatupidamise seadusega ning mida täiendavad Raamatupidamise Toimkonna poolt väljaantavad juhendid.

Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud Eurodes.

Finantsvarad

Kõik finantsvarad võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, milleks on antud finantsvara eest makstud tasu õiglane väärtus. Algne soetusmaksumus sisaldab ka kõiki finantsvara soetamisega otseselt kaasnevaid kulutusi, sealhulgas tasud vahendajatele ja nõustajatele, tehinguga kaasnevad mittetagastatavad maksud ja muud sarnased kulutused, v.a. selliste finantsvarade, mida kajastatakse õiglasest väärtuses muutusega läbi tulemiaruarande, soetamisega seotud kulutused.

Kõik tavapärastel turutingimustel toimuvad finantsvarade ostud ja müügid kajastatakse nende tehingute tehingupäeval, s.t. päeval, mil kontsern võtab endale kohustuse (näiteks sõlmib lepingu) teatud finantsvara ostuks või müügiks. Tavapärasel turutingimusel toimuvaks nimetatakse selliseid oste ja müüke, mille puhul ostetava või müüdava finantsvara üleandmine müüjalt ostjale toimub antud turul väljakujunenud või vastavate turegulegatsioonidega nõutud perioodi jooksul.

Õiglasest väärtuses kajastatavad finantsvarad

Õiglasest väärtuses kajastatavad finantsvarad hinnatakse igal bilansipäeval ümber hetke õiglasele väärtusele, millest ei ole maha arvatud võimalikke vara realiseerimisega kaasnevaid tehingukulutusi. Börsil noteeritud väärtpaberite puhul baseerub õiglane väärtus bilansipäeva sulgemishindadel ja Euroopa Keskpanka ametlikel valuutakurssidel. Börsil noteerimata väärtpaberite puhul kasutatakse õiglast väärtust, mille leidmisel võetakse aluseks kogu kontsernile kättesaadav info investeeringu väärtuse kohta.

Õiglase väärtuse muutusest tulenevad tulemid ja kahjumid kajastatakse tulemiaruanDES real "finantstulud ja -kulud". Tulemid ja kahjumid õiglasest väärtuses kajastatavate finantsvarade realiseerimisel nagu ka intressid ja dividendid vastavatele väärtpaberitelt kajastatakse tulemiaruarande real "finantstulud ja -kulud".

Nõuded ja lunastustähtajani hoitavad finantsinvesteeringud

Nõuded teiste osapoolte vastu, mida kontsern ei ole soetanud edasimüügiks, ja lunastustähtajani hoitavad finantsvarad kajastatakse edaspidi korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades efektiivset intressimäära. Korrigeeritud soetusmaksumus arvutatakse kogu finantsvara kehtivusperioodi kohta, kusjuures arvesse võetakse igasugune soetamisel tekkinud diskonto või preemia ning tehinguga otseselt seotud kulutused.

Korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil kajastatavaid finantsvarasid hinnatakse alla juhul, kui on tõenäoline, et nende kaetav väärtus on väiksem kui bilansiline väärtus. Korrigeeritud soetusmaksumusel kajastatavate finantsvarade kaetav väärtus on finantsvarast tulevikus saadavate rahavoogude nüüdiseväärtus diskonteerituna esmasel kajastamisel fikseeritud efektiivse intressimääraga. Äritegevusega seotud finantsvarade allahindlus kajastatakse tulemiaruanDES ärikuluna (real "mitmesugused tegevuskulud") ning investeerimistegevusega seotud finantsvarade allahindlus kajastatakse tulemiaruanDES finantskuluna.

Individaalselt oluliste finantsvarade väärtuse langust hinnatakse iga objekti jaoks eraldi. Nõudeid hinnatakse ebatõenäoliselt laekuvaks, kui on muid sündmusi, mis viitavad sellele, et nõude kaetav väärtus on väiksem kui nõude bilansiline väärtus.

Varem alla hinnatud nõude laekumisel või muude sündmuste korral, mis näitavad, et allahindlus ei ole enam põhjendatud,

kajastatakse allahindluse tühistamine tulemiaruanDES selle kulu vähendusena, kus allahindlus algSelt kajastati.

Intressitul nõuetelt kajastatakse tulemiaruanDES real "finantstulud ja -kulud".

Soetusmaksumuses kajastatavad finantsvarad

Soetusmaksumuses kajastatavaid finantsvarasid tuleb hinnata alla nende kaetavale väärtusele juhul, kui viimane on finantsvara bilansilisest maksumusest madalam. Soetusmaksumuses kajastatavate finantsvarade kaetav väärtus on finantsvarast eeldatavasti tulevikus saadavad rahavood diskonteerituna turu keskmise tulususemääraga sarnaste finantsvarade suhtes. Finantsvara allahindlus kajastatakse tulemiaruanDES finantskuluna. Soetusmaksumuses kajastatavate finantsvarade allahindlust hiljem ei tühistata.

Finantsvarade kajastamine lõpetatakse siis, kui kirik kaotab õiguse finantsvarast tulenevatele rahavoogudele või ta annab kolmandale osapoolele üle varast tulenevad rahavood ning enamiku finantsvaraga seotud riskidest ja hüvedest

Raha

Raha ekvivalendina kajastatakse rahavoogude aruanDES lühiajalisi (kuni 3-kuulise tähtajaga soetatud) kõrge likviidsusega investeeringuid, mida on võimalik konverteerida teadaoleva summa raha vastu ning mille puhul puudub oluline turuväärtuse muutuse risk, sh. kassas ja panga arvelduskontodel olev raha, kuni 3-kuulise tähtajaga deposiidid ning intressiturufondi osak

Välisvaluutas toimunud tehingud ning välisvaluutas fikseeritud finantsvarad ja -kohustised

Kiriku arvestusvaluutaks on EUR, kõiki teisi valuutasid loetakse välisvaluutadeks.

Välisvaluutas fikseeritud tehingute kajastamisel võetakse aluseks tehingu toimumise päeval ametlikult kehtivad Euroopa Keskpanga valuutakursid. Välisvaluutas fikseeritud rahalised varad ja kohustused hinnatakse bilansipäeva seisuga ümber eurodesse bilansipäeval ametlikult kehtivate Euroopa Keskpanga valuutakursside alusel.

Ümberhindamise tulemusena saadud kursitulemid ja -kahjumid kajastatakse aruandeperioodi tulemiaruanDES, kusjuures ärituludes ja -kuludes kajastatakse valuutakursi tulemid ja kahjumid, mis on seotud tarnijate ja ostjate arveldustega; muud välisvaluutatehingutest saadud tulemid ja kahjumid on tulemiaruanDES kajastatud finantstuludes ja -kuludes

Tütar- ja sidusettevõtjate aktsiad või osad

Investeering tütarettevõtetesse on kajastatud soetusmaksumuse meetodil. See tähendab, et investeering kajastatakse algSelt tema soetusmaksumuses, milleks on omandamisel makstava tasu õiglane väärtus ning hiljem korrigeeritakse seda vajadusel investeeringu väärtuse langusest tulenevate allahindlustega. Investeeringu bilansilise väärtuse võimalikku langust kontrollitakse juhtudel, kui mingid sündmused või asjaolude muutumine näitavad, et vara kaetav väärtus võib olla langenud alla tema bilansilise väärtuse. Kui sellised asjaolud on olemas, viiakse läbi vara kaetava väärtuse hindamine. Kui hinnanguline kaetav väärtus on väiksem kui bilansiline väärtus, siis hinnatakse investeering alla kuni kaetava väärtuseni (kõrgem kahest: kasutusväärtus ja õiglane väärtus miinus müügikulutused). Allahindlus kajastatakse aruandeperioodi finantskuluna.

Tütarettevõtete poolt makstud dividendid kajastatakse sel hetkel, kui emaettevõttel tekib õigus neile dividendidele, finantstuluna.

Varud

Varud võetakse arvele soetusmaksumuses, mis koosneb varude ostuhinnast, ostuga kaasnevast mittetagastatavatest maksudest ja soetamisega otseselt seotud veokuludest, millest on maha arvatud hinnaalandid.

Varude soetusmaksumuse kindlaksmääramisel kasutatakse FIFO meetodit. Varud hinnatakse bilansis lähtudes sellest, mis on madalam, kas soetusmaksumus või neto realiseerimismaksumus. Varude allahindlusi nende neto realiseerimismaksumusele kajastatakse aruandeperioodi kuluna tulemiaruanDES real "müüdud toodangu kulu"

Kinnisvarainvesteeringud

Kinnisvarainvesteering on maa või hoone, mida hoitakse kas renditulu teenimise või turuväärtuse tõusmise eesmärgil ning mida ei kasutata kontserni enda majandustegevuses. Kinnisvarainvesteering võetakse bilansis algSelt arvele tema soetusmaksumuses, mis sisaldab ka soetamisega otseselt seonduvaid tehingutasusid. Kinnisvarainvesteeringu edasisel kajastamisel lähtutakse õiglase väärtuse meetodist, mis tähendab, et kinnisvarainvesteering hinnatakse igal bilansipäeval tema õiglasele väärtusele. Kinnisvarainvesteeringu hindamisel õiglasesse väärtusesse kasutatakse sõltumatute professionaalsete hindajate abi. Väärtuse muutusest tulenevaid tulemeid / kahjumeid kajastatakse tulemiaruanDES real "muud äritulud" / "muud ärikulud".

Kinnisvaraobjekt klassifitseeritakse bilansis ümber, kui selle kasutamise eesmärk on muutunud. Alates muutuse toimumise kuupäevast rakendatakse objektile selle varadegrupi arvestuspõhimõtteid, kuhu see objekt ümber klassifitseeriti. Juhul, kui eelnevalt kinnisvarainvesteeringuna kajastatud objekt klassifitseeritakse ümber kas varudeks või materiaalseks põhivaraks, siis loetakse selle objekti õiglast väärtust ümberklassifitseerimise kuupäeval vara uueks tuletatud soetusmaksumuseks.

Kinnisvaraobjekti, mida ehitatakse või arendatakse selleks, et seda tulevikus kasutada kinnisvarainvesteeringutena, kajastatakse juba ehitus- või arendustegevuse ajal (või juhendi esmakordsel rakendamisel) kinnisvarainvesteeringuna lähtudes ühest ülalkirjeldatud meetodist.

Kui eelnevalt varudena kajastatud kinnisvaraobjekt klassifitseeritakse ümber kinnisvarainvesteeringuks, siis kajastatakse nii positiivne kui ka negatiivne vahe vara õiglase väärtuse ja bilansilise väärtuse vahel ümberklassifitseerimise kuupäeval tulemiaruanDES real "muud äritulud" / "muud ärikulud".

Materiaalsed ja immateriaalsed põhivarad

Materiaalseks põhivaraks loetakse varasid maksumusega alates 2 000 eurost ja kasuliku elueaga üle ühe aasta. Varad, mille kasulik eluiga on üle 1 aasta, kuid mille soetusmaksumus on alla 2 000 euro, kajastatakse kuni kasutusele võtmiseni väheväärtusliku inventarina (varudena) ja vara kasutusele võtmise hetkel kantakse 100%-liselt kulusse. Kuludesse kantud väheväärtuslike inventaride üle peetakse arvestust bilansiväliselt.

Materiaalne põhivara võetakse arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja otseselt soetamisega seotud kulutustest.

Edaspidi kajastatakse materiaalsel põhivara bilansis tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud põhivara kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused

Juhul, kui materiaalse põhivara objekt koosneb üksteisest eristatavatest komponentidest, millel on erinevad kasulikud eluead, võetakse need komponendid raamatupidamises arvele eraldi varaobjektidena, määrates neile eraldi amortisatsiooninormid vastavalt kasulikule elueale.

Arvelevõetud materiaalse põhivaraga seotud hilisemad väljaminekud (näiteks mõne varaobjekti teatud osade asendamine) lisatakse varade bilansilisele väärtusele siis, kui on täidetud järgmised kriteeriumid: (a) on tõenäoline, et kontsern saab sellest tulevikus majanduslikku kasu ning (b) nende soetusmaksumust on võimalik usaldusväärselt mõõta. Asendatud osad kantakse bilansist välja. Kõik teised väljaminekud kajastatakse kuludena perioodil, mil vastavad kulutused tehti.

Materiaalse põhivara amortiseerimisel kasutatakse lineaarse amortisatsiooni meetodit. Amortisatsiooninorm määratakse igale põhivara objektile eraldi sõltuvalt selle kasulikust elueast.

Vara amortiseerimine lõpetatakse kui vara lõppväärtus, milleks on summa, mida kontsern saaks vara võõrandamisel täna, juhul kui vara oleks sama vana ja samas seisukorras, nagu ta on eeldatavasti tema kasuliku eluea lõppedes, ületab tema bilansilist jääkmaksumust.

Materiaalse põhivara amortisatsioonimeetodid, -normid ja lõppväärtused vaadatakse üle vähemalt iga majandusaasta lõpul ja kui uued hinnangud erinevad eelnevatest, kajastatakse muutused raamatupidamislike hinnangute muutustena, s.t edasiulatuvalt.

Materiaalse põhivara bilansilise väärtuse võimalikku langust kontrollitakse juhtudel, kui mingid sündmused või asjaolude muutumine näitavad, et vara kaetav väärtus võib olla langenud alla tema bilansilise väärtuse. Kui sellised asjaolud on olemas, viib kontsern läbi vara kaetava väärtuse hindamise. Kui hinnanguline kaetav väärtus on väiksem kui bilansiline väärtus, siis hinnatakse see vara või raha genereeriva üksuse moodustavad varad alla kuni kaetava väärtuseni, milleks on kas sellest varast tulevikus saadavate rahavoogude nüüdisväärtus (ehk kasutusväärtus) või selle vara õiglase väärtus, mida on vähendatud müügilukulustega, olenevalt kumb on kõrgem. Vara õiglase väärtuse määramisel kasutatakse vajadusel kontserniväliste ekspertide abi. Allahindlus kajastatakse aruandeperioodi kuluna tulemiaruanDES samal real: "põhivara amortisatsioon ja väärtuse langus".

Kui hiljem vara kaetav väärtus on tõusnud üle vara bilansilise väärtuse, siis allahindlus tühistatakse ja suurendatakse vara bilansilist väärtust, kuid mitte suurema summani, kui bilansilise väärtuseni, mis varal oleks, kui allahindlust ei oleks tehtud. Vara allahindluse tühistamine kajastatakse tulemiaruanDES samal real, kus kajastati ka varasem allahindlus.

Materiaalse põhivara kajastamine lõpetatakse vara võõrandamisel või siis, kui ei eeldata selle vara kasutamisest või müügist enam majandusliku kasu saamist. Materiaalse põhivara kajastamise lõpetamisest tekkivad tulemid ja kahjumid kajastatakse selle perioodi, millal kajastamine lõpetati, tulemiaruanDES real "muud äritulud" või "muud ärikulud".

Materiaalse põhivara objektid, mis väga tõenäoliselt müüakse lähema 12 kuu jooksul, klassifitseeritakse ümber müügiotol põhivaraks, mida kajastatakse bilansis eraldi real käibevara rühmas. Müügiotol põhivara amortiseerimine lõpetatakse ning seda kajastatakse kas bilansilises jääkmaksumuses või õiglases väärtuses (miinus müügilukulused), sõltuvalt sellest, kumb on madalam.

Kasulik eluiga põhivara gruppide lõikes (aastates)

Põhivara grupi nimi	Kasulik eluiga
---------------------	----------------

Maa	ei amortiseeru
Ehitised ja rajatised	50
Masinaid ja seadmed	2-10
Muu inventar, tööriistad ja sisseseaded	2-10
Kunstiväärtused	ei amortiseeru

Rendid

Kapitalirendina kajastatakse selliseid renditehinguid, mille puhul kõik olulised vara omandiga seonduvad riskid ja hüved kanduvad üle rentnikule. Kõiki ülejäänud renditehinguid kajastatakse kasutusrendina.

Kapitalirendi tingimustel soetatud vara võetakse rentniku bilansis arvele vara soetusmaksumuses või miinimumrendimaksede nüüdisväärtuses juhul, kui viimane on madalam. Kapitalirendi tingimustel renditavaid varasid amortiseeritakse lähtudes sama tüüpi varade osas rakendatavatest tavalistest amortiseerimis põhimõtetest. Kui ei ole piisavalt kindel, et rentnik omandab rendiperioodi lõpuks vara omandiõiguse, siis amortiseeritakse vara kas rendiperioodi jooksul või kasuliku tööea jooksul, olenevalt sellest, kumb on lühem. Kapitalirendi tingimustel müüdud vara kajastatakse rendileandja bilansis nõudena kapitalirenti tehtud netoinvesteeringu summas. Rendimaksed jagatakse finantskuluks / -tuluks ja rendikohustuse / -nõude tasumiseks selliselt, et intressimäär oleks igal ajahetkel sama.

Kasutusrendi puhul kajastab renditavat vara oma bilansis rendileandja. Kasutusrendi maksed kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt rendileandja poolt tuluna ning rentniku poolt kuluna.

Finantskohustised

Finantskohustised võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, milleks on finantskohustise eest saadud tasu õiglane väärtus. Edaspidi kajastatakse finantskohustisi nende korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades efektiivset intressimäära. Tehingukulud võetakse arvesse efektiivse intressimäära arvutamisel ning kantakse kuludesse finantskohustise eluea jooksul.

Finantskohustistega kaasnev intressikulu kajastatakse tekkepõhiselt perioodikuluna tulemiaruaude real "finantstulud ja -kulud".

Finantskohustise kajastamine lõpetatakse siis, kui see on tasutud, tühistatud või aegunud.

Eraldised ja tingimuslikud kohustised

Bilansis kajastatakse eraldis juhul, kui kirikul lasub enne bilansipäeva toimunud kohustavast sündmusest tulenevalt juriidiline või tegevusest tingitud kohustus, mille realiseerumine on tõenäoline ja mille kohustuse summat on võimalik usaldusväärselt mõõta. Eraldiste hindamisel on lähtutud juhatuse hinnangutest kogemustest ja vajadusel ka sõltumatute ekspertide hinnangutest ning need kajastatakse bilansis summas, mis on bilansipäeva seisuga vajalikud eraldisega seotud kohustuste rahuldamiseks.

Lubadused, garantiid ja muud kohustused, mis teatud tingimustel võivad tulevikus muutuda kohustusteks, kuid mille realiseerumise tõenäosus on juhtkonna hinnangul väiksem kui mitterealiseerumise tõenäosus, on avalikustatud tingimuslike kohustustena raamatupidamise aastaaruande lisades.

Annetused ja toetused

Varade sihtfinantseerimine

Sihtfinantseerimise abil soetatud vara võetakse bilansis arvele tema soetusmaksumuses ning varade soetamise finantseerimiseks saadud summa kajastatakse tuluna siis, kui sihtfinantseerimisega seotud võimalikud tingimused on täidetud. Sihtfinantseerimisega seotud tulud kajastatakse brutomeetodil tulemiaruaudes real "annetused ja toetused". Saadud sihtfinantseerimine, mille puhul tuluna kajastamise tingimused ei ole täidetud, kajastatakse bilansis kohustusena kui tulevaste tulevaste perioodide tulu sihtfinantseerimisest.

Tegevuskulude sihtfinantseerimine

Sihtfinantseerimisest saadud tulu kajastatakse tulemiaruaudes proportsionaalselt sellega seonduvate kuludega. Tulu kajastamisel rakendatakse brutomeetodit, st. saadud toetusi ja kompenseeritavat kulu kajastatakse tulemiaruaudes eraldi ridadel. Sihtfinantseerimisega seotud tulud kajastatakse tulemiaruaudes real "annetused ja toetused".

Tulud

Tulu kajastatakse saadud või saadaoleva tasu õiglasest väärtuses. Kui tasumine toimub tavatingimustest pikema perioodi jooksul, kajastatakse tulu saadava tasu nüüdisväärtuses.

Kaupade müügist tulenevat tulu kajastatakse siis, kui kõik olulised omandiga seotud riskid on läinud üle ostjale ning müügitulu ja tehinguga seotud kulu on usaldusväärselt määratav. Juhul, kui kirikul on kauba müümisega seoses ka müüdava kauba paigaldamise kohustus ja see moodustab olulise osa tehingu maksumusest, kajastatakse tulu pärast paigaldamisprotsessi lõpetamist. Erandina kajastatakse tulu kohe peale kauba ostjale üleandmist juhul, kui paigaldamine ei ole oma olemuselt keeruline ja töömahukas.

Tulu teenuste müügist kajastatakse teenuse osutamisel.

Intressitulu kajastatakse tekkepõhiselt lähtudes sisemisest intressimäärast. Dividenditulu kajastatakse vastavalt nõudeõiguse tekkimisele

Maksustamine

Kirik on mittetulundusühing, mis ei jaga tulemit ning seega tema tulu maksustamisele ei kuulu.

Lisa 2 Raha

(eurodes)

	31.12.2022	31.12.2021
Kassa	1 842	667
Pangakontod	929 515	1 490 438
Kokku raha	931 357	1 491 105

Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2022	Jaotus järeljäänud tähtaja järgi		Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	
Nõuded ostjate vastu	10 792	10 792	0	
Ostjatelt laekumata arved	11 807	11 807	0	
Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded	-1 015	-1 015	0	
Nõuded seotud osapoolte vastu	1 841 084	28 093	1 812 991	18
Laenunõuded	2 000	2 000	0	
Muud nõuded	986	986	0	
Ettemaksed	685	685	0	
Kokku nõuded ja ettemaksed	1 855 547	42 556	1 812 991	

	31.12.2021	Jaotus järeljäänud tähtaja järgi		Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	
Nõuded ostjate vastu	102	102	0	
Ostjatelt laekumata arved	1 117	1 117	0	
Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded	-1 015	-1 015	0	
Nõuded seotud osapoolte vastu	1 333 709	39 007	1 294 702	18
Laenunõuded	3 000	1 625	1 375	
Muud nõuded	2 349	2 349	0	
Ettemaksed	3 111	3 111	0	
Kokku nõuded ja ettemaksed	1 342 271	46 194	1 296 077	

Lisa 4 Varud

(eurodes)

	31.12.2022	31.12.2021
Müügiks ostetud kaubad	51 101	40 027
Kokku varud	51 101	40 027

Lisa 5 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad (eurodes)

	31.12.2022	31.12.2021
	Maksuvõlg	Maksuvõlg
Üksikisiku tulumaks	2 253	2 226
Erisoodustuse tulumaks	31	28
Sotsiaalmaks	5 402	5 193
Kohustuslik kogumispension	197	223
Töötuskindlustusmaksed	352	338
Kokku maksude ettemaksed ja maksuvõlad	8 235	8 008

Lisa 6 Investeeringud tütar- ja sidusettevõtjatesse (eurodes)

	31.12.2022	31.12.2021
Tütarettevõtjate aktsiad ja osad	11 391	11 391
Kokku investeeringud tütar- ja sidusettevõtjatesse	11 391	11 391

Lisa 7 Tütarettevõtjate aktsiad ja osad (eurodes)

Tütarettevõtjate aktsiad ja osad, üldine informatsioon					
Tütarettevõtja registrikood	Tütarettevõtja nimetus	Asukohamaa	Põhitegevusala	Osaluse määr (%)	
				31.12.2021	31.12.2022
11059516	EAÕK VARAHALDUS OÜ	Eesti	kinnisvarahaldus	100	100
12098808	EOC Energy OÜ	Eesti	haldus	100	100
16373648	Suur-Kloostri OÜ	Eesti	kinnisvarahaldus	100	100

Tütarettevõtjate aktsiad ja osad, detailne informatsioon:		
Tütarettevõtja nimetus	31.12.2021	31.12.2022
11059516	6 391	6 391
12098808	2 500	2 500
16373648	2 500	2 500
Kokku tütarettevõtjate aktsiad ja osad, eelmise perioodi lõpus	11 391	11 391

Vastavalt Raamatupidamise seaduse §29-le on konsolideeriv üksus EAÕK Varahaldus OÜ vabastatud konsolideerimiskohustusest.

Lisa 8 Materiaalsed põhivarad

(eurodes)

							Kokku
	Maa	Ehitised			Masinad ja seadmed	Muud materiaalsed põhivarad	
			Transpordivahendid	Arvutid ja arvutisüsteemid			
31.12.2020							
Soetusmaksumus	23 219	5 849 855	0	13 005	13 005	144 634	6 030 713
Akumuleeritud kulum		-1 073 075	0	-5 801	-5 801	-10 167	-1 089 043
Jääkmaksumus	23 219	4 776 780	0	7 204	7 204	134 467	4 941 670
Ostud ja parendused	0	401 856	0	0	0	7 560	409 416
Amortisatsioonikulu	0	-118 499	0	-3 124	-3 124	-990	-122 613
31.12.2021							
Soetusmaksumus	23 219	6 251 711	0	13 005	13 005	152 194	6 440 129
Akumuleeritud kulum	0	-1 191 574	0	-8 925	-8 925	-11 157	-1 211 656
Jääkmaksumus	23 219	5 060 137	0	4 080	4 080	141 037	5 228 473
Ostud ja parendused	20 000	523 881	7 000	1 417	8 417	24 059	576 357
Amortisatsioonikulu	0	-127 276	-389	-3 186	-3 575	-1 219	-132 070
31.12.2022							
Soetusmaksumus	43 219	6 775 592	7 000	14 422	21 422	176 253	7 016 486
Akumuleeritud kulum	0	-1 318 850	-389	-12 111	-12 500	-12 376	-1 343 726
Jääkmaksumus	43 219	5 456 742	6 611	2 311	8 922	163 877	5 672 760

Müüdnud materiaalsed põhivarad müügihinna

	2022	2021
Ehitised	41 300	225 000
Kokku	41 300	225 000

Lisa 9 Võlad ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2022	Jaotus järeljäänud tähtaja järgi		
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta
Võlad tarnijatele	68 734	68 734	0	0
Võlad töövõtjatele	12 260	12 260	0	0
Võlad seotud osapooltele	2 291	2 291	0	0
Maksuvõlad	8 235	8 235	0	0
Muud võlad	15 049	4 866	10 183	0
Saadud ettemaksed	1 150	1 150	0	0
Kokku võlad ja ettemaksed	107 719	97 536	10 183	0

	31.12.2021	Jaotus järeljäänud tähtaja järgi		
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta
Võlad tarnijatele	47 132	47 132	0	0
Võlad töövõtjatele	12 332	12 332	0	0
Võlad seotud osapooltele	1 880	1 880	0	0
Maksuvõlad	8 008	8 008	0	0
Muud võlad	19 874	7 320	11 949	605
Saadud ettemaksed	1 150	1 150	0	0
Kokku võlad ja ettemaksed	90 376	77 822	11 949	605

Lisa 10 Tingimuslikud kohustised ja varad

(eurodes)

	31.12.2022	31.12.2021
Tingimuslikud kohustised		
Sihtotsatabelised eraldised	142 433	121 085
Kokku tingimuslikud kohustised	142 433	121 085

Juhtkonna hinnangul ei ole sihtfinantseerimisotsuste tagasipööramine tõenäoline.

Lisa 11 Sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused

(eurodes)

	31.12.2020	Laekunud	Kajastatud tulemiaruan	Kajastatud varade soetusmaksumuses	31.12.2021
	Kohustised				Kohustised
Sihtfinantseerimine põhivarade soetamiseks					
Kultuuriministeerium	3 700	1 770	0	1 770	0
Muinsuskaitse	13 154	292 844	0	214 588	91 410
PRIA	0	24 794	0	24 794	0
Vallad	34 498	109 108	0	113 931	29 675
Rahandusministeerium	0	16 000	0	16 000	0
Kokku sihtfinantseerimine põhivarade soetamiseks	51 352	444 516	0	371 083	121 085
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks					
Eesti Kirikute Nõukogu	0	23 848	23 848	0	0
Siseministeerium	0	7 000	7 000	0	0
Muud annetused ja eraldised	65 608	153 562	37 542	30 773	150 855
Kokku sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	65 608	184 410	68 390	30 773	150 855
Kokku sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	116 960	628 926	68 390	401 856	271 940
	31.12.2021	Laekunud	Kajastatud tulemiaruan	Kajastatud varade soetusmaksumuses	31.12.2022
	Kohustised				Kohustised
Sihtfinantseerimine põhivarade soetamiseks					
Kultuuriministeerium	0	33 644	2 790	30 854	0
Muinsuskaitse	91 410	200 000	0	265 670	25 740
Vallad	29 675	178 293	2 200	88 075	117 693
Kokku sihtfinantseerimine põhivarade soetamiseks	121 085	411 937	4 990	384 599	143 433
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks					
Eesti Kirikute Nõukogu	0	16 848	16 848	0	0
Siseministeerium	0	30 000	24 000	6 000	0
Muud annetused ja eraldised	150 855	122 746	8 618	115 638	149 343
Kokku sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	150 855	169 594	49 466	121 638	149 343
Kokku sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	271 940	581 531	54 456	506 237	292 776

Lisa 12 Annetused ja toetused

(eurodes)

	2022	2021
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	45 838	42 392
Sihtfinantseerimine põhivarade soetamiseks	515 972	431 554
Mittesihtsatarbelised annetused ja toetused	32 291	14 924
Kokku annetused ja toetused	594 101	488 870
sh eraldi riigieelarvest	262 312	274 846
sh eraldi kohaliku omavalitsuse eelarvest	61 978	101 852
Muud annetused ja toetused	269 811	112 171

Rahalised ja mitterahalised annetused		
	2022	2021
Rahaline annetus	594 101	488 870
Kokku annetused ja toetused	594 101	488 870

Lisa 13 Tulu ettevõtlusest

(eurodes)

	2022	2021
Tulu rendist	74 927	64 237
Tulu kaupade müügist	17 486	16 862
Tulu metsamüügist	264 812	218 638
Tulu kinnisvara müügist	41 300	225 000
Kokku tulu ettevõtlusest	398 525	524 737

Lisa 14 Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud

(eurodes)

	2022	2021
Müügi eesmärgil ostetud kaubad	11 303	7 338
Remonditööd	20 228	33 241
Kokku sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	31 531	40 579

Lisa 15 Mitmesugused tegevuskulud (eurodes)

	2022	2021
Energia	27 565	13 148
Elektrienergia	9 888	5 503
Soojusenergia	17 677	7 645
Veevarustusteenused	319	303
Mitmesugused bürookulud	21 144	19 711
Lähetuskulud	27 178	16 024
Koolituskulud	0	500
Riiklikud ja kohalikud maksud	5 967	5 965
Kulu ebatõenäoliselt laekuvatest nõuetest	0	390
Raamatupidamis- ja audiitorteenused	24 925	18 949
Koguduste tegevustoetused	22 427	33 960
Juriidilised kulud	313	2 250
Sõidukite kulu	6 713	4 406
Kinnisvara hoolduskulud	31 401	33 239
Covid-19 tegevustoetus	0	4 197
Metsakorraldustoimingud	28 462	36 835
Muud	42 952	29 884
Kokku mitmesugused tegevuskulud	239 366	219 761

Lisa 16 Tööjõukulud (eurodes)

	2022	2021
Palgakulu	176 788	153 455
Sotsiaalmaksud	59 229	51 203
Kokku tööjõukulud	236 017	204 658
Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale	12	12

Lisa 17 Muud finantstulud ja -kulud (eurodes)

	2022	2021
Intressitulu	21 822	22 225
Intressikulu	6	-80
Muud finantskulud	-8 000	0
Kokku muud finantstulud ja -kulud	13 828	22 145

Lisa 18 Seotud osapooled

(eurodes)

Saldod seotud osapooltega rühmade lõikes

LÜHIAJALISED	31.12.2022	31.12.2021
Nõuded ja ettemaksed		
Tütarettevõtjad	28 093	39 007
Kokku nõuded ja ettemaksed	28 093	39 007
Võlad ja ettemaksed		
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	2 291	1 880
Kokku võlad ja ettemaksed	2 291	1 880

PIKAAJALISED	31.12.2022	31.12.2021
Nõuded ja ettemaksed		
Tütarettevõtjad	1 812 991	1 294 702
Kokku nõuded ja ettemaksed	1 812 991	1 294 702

ANTUD LAENUD	31.12.2020	Antud laenud	Antud laenude tagasimaksed	31.12.2021	Perioodi arvestatud intress
Tütarettevõtjad	1 275 989	135 000	77 281	1 333 708	22 225
Kokku antud laenud	1 275 989	135 000	77 281	1 333 708	22 225

ANTUD LAENUD	31.12.2021	Antud laenud	Antud laenude tagasimaksed	31.12.2022	Perioodi arvestatud intress
Tütarettevõtjad	1 333 708	515 000	20 718	1 827 991	21 822
Kokku antud laenud	1 333 708	515 000	20 718	1 827 991	21 822

OSTETUD	2021	
	Teenused	
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad		23 693
Kokku ostetud		23 693

Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja muud olulised soodustused		
	2022	2021
Arvestatud tasu	70 801	62 870

EAÕK Varahaldus OÜ-le antud laenu laenuintressimääraks on 1-7% ning maksepuhkus kestab 2023 aasta lõpuni. Antud laenu tagasimakse tähtaeg on detsember 2027.a.

EAÕK on andnud käenduse LHV Pank AS EAÕK Varahaldus OÜ laenulepingule summas 100 000 eurot.

Aruande digitaalallkirjad

Aruande lõpetamise kuupäev on: 19.04.2023

Eesti Apostlik-Õigeusu Kirik (registrikood: 80208476) 01.01.2022 - 31.12.2022 majandusaasta aruande andmete õigsust on elektrooniliselt kinnitanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
ARDO KESKKÜLA	Juhatuse liige	26.05.2023
AIVAR SARAPIK	Juhatuse liige	19.04.2023

Aruande üldkoosoleku kinnitamise staatus

Üldkoosoleku poolt kinnitamata

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

Eesti Apostlik-Õigeusu Kirik Täiskogule

Arvamus

Oleme auditeerinud Eesti Apostlik-Õigeusu Kirik (ettevõtte) raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab bilanssi seisuga 31.12.2022 ning tulemiaruanne, rahavoogude aruannet ja netovara muutuste aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud aasta kohta ja raamatupidamise aastaaruande lisasid, sealhulgas märkimisväärsete arvestuspõhimõtete kokkuvõtet.

Meie arvates kajastab kaasnev raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistes osades õiglaselt ettevõtte finantsseisundit seisuga 31.12.2022 ning sellel kuupäeval lõppenud aasta finantstulenumust ja rahavoogusid kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga.

Arvamuse alus

Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti). Meie kohustusi vastavalt nendele standarditele kirjeldatakse täiendavalt meie aruande osas „Vandeauditori kohustused seoses raamatupidamise aastaaruande auditiga“. Me oleme ettevõttest sõltumatud kooskõlas kutseliste arvestusekspertide eetikakoodeksiga (Eesti) (sh sõltumatuse standardid), ja oleme täitnud oma muud eetikaalased kohustused vastavalt nendele nõuetele. Me usume, et auditi tõendusmaterjal, mille oleme hankinud, on piisav ja asjakohane aluse andmiseks meie arvamusele.

Muu informatsioon

Juhtkond vastutab muu informatsiooni eest. Muu informatsioon hõlmab tegevusaruannet, kuid ei hõlma raamatupidamise aastaaruannet ega meie vandeauditori aruannet. Meie arvamus raamatupidamise aastaaruande kohta ei hõlma muud informatsiooni ja me ei tee selle kohta mingis vormis kindlustandvat järeldust.

Seoses meie raamatupidamise aastaaruande auditiga on meie kohustus lugeda muud informatsiooni ja kaaluda seda tehes, kas muu informatsioon lahkneb oluliselt raamatupidamise aastaaruandest või meie poolt auditi käigus saadud teadmistest või tundub muul viisil olevat oluliselt väärkajastatud.

Kui me teeme tehtud töö põhjal järelduse, et muu informatsioon on oluliselt väärkajastatud, oleme kohustatud sellest faktist aru andma. Meil ei ole sellega seoses millegi kohta aru anda.

Juhtkonna kohustused seoses raamatupidamise aastaaruandega

Juhtkond vastutab raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga ja sellise sisekontrolli eest, nagu juhtkond peab vajalikuks, et võimaldada kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta raamatupidamise aastaaruande koostamist.

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on juhtkond kohustatud hindama ettevõtte suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana, esitama infot, kui see on asjakohane, tegevuse jätkuvusega seotud asjaolude kohta ja kasutama tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi, välja arvatud juhul, kui juhtkond kavatseb kas ettevõtte likvideerida või tegevuse lõpetada või tal puudub sellele realistlik alternatiiv.

Vandeauditori kohustused seoses raamatupidamise aastaaruande auditiga

Meie eesmärk on saada põhjendatud kindlus selle kohta, kas raamatupidamise aastaaruanne tervikuna on kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta, ja anda välja vandeauditori aruanne, mis sisaldab meie arvamus. Põhjendatud kindlus on kõrgetasemeline kindlus, kuid see ei taga, et olulise väärkajastamise eksisteerimisel see kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti) läbiviidud auditi käigus alati avastatakse. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad üksikult või koos mõjutada majanduslikke otsuseid, mida kasutajad raamatupidamise aastaaruande alusel teevad.

Kasutame auditeerides vastavalt rahvusvaheliste auditeerimise standarditele (Eesti) kutsealast otsustust ja säilitame kutsealase skeptitsismi kogu auditi käigus. Me teeme ka järgmist:

- teeme kindlaks ja hindame raamatupidamise aastaaruande kas pettusest või veast tuleneva olulise väärkajastamise riskid, kavandame ja teostame auditiprotseduuriid vastuseks nendele riskidele ning hangime piisava ja asjakohase auditi tõendusmaterjali, mis on aluseks meie arvamusele. Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise mitteavastamise risk on suurem kui veast tuleneva väärkajastamise puhul, sest pettus võib tähendada salakokkulepet, võltsimist, info esitamata jätmist, vääresitiste tegemist või sisekontrolli eiramist;
- omandame arusaamise auditi puhul asjassepuutuvast sisekontrollist, et kavandada nendes tingimustes asjakohaseid auditiprotseduure, kuid mitte arvamus avaldamiseks ettevõtte sisekontrolli tulemuslikkuse kohta;
- hindame kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ning juhtkonna arvestushinnangute ja nendega seoses avalikustatud info põhjendatust;
- teeme järelduse juhtkonna poolt tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi kasutamise asjakohasuse kohta ja saadud auditi tõendusmaterjali põhjal selle kohta, kas esineb olulist ebakindlust sündmuste või tingimuste suhtes, mis võivad tekitada märkimisväärselt kahtlust ettevõtte suutlikkuses jätkata jätkuvalt tegutsevana. Kui me teeme järelduse, et eksisteerib oluline ebakindlus, oleme kohustatud juhtima vandeauditori aruandes tähelepanu raamatupidamise aastaaruandes selle kohta avalikustatud infole või kui avalikustatud info on ebapiisav, siis modifitseerima oma arvamus. Meie järeldused põhinevad vandeauditori aruande kuupäevani saadud auditi tõendusmaterjalil. Tulevased sündmused või tingimused võivad siiski kahjustada ettevõtte suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana;
- hindame raamatupidamise aastaaruande üldist esitusviisi, struktuuri ja sisu, sealhulgas avalikustatud informatsiooni, ning seda, kas raamatupidamise aastaaruanne esitab aluseks olevaid tehinguid ja sündmusi viisil, millega saavutatakse õiglane esitusviis.

Me vahetame nendega, kelle ülesandeks on valitsemine, infot muu hulgas auditi planeeritud ulatuse ja ajastuse ning märkimisväärsete auditi tähelepanekute kohta, sealhulgas mis tahes sisekontrolli märkimisväärsete puuduste kohta, mille oleme tuvastanud auditi käigus.

/digitaalselt allkirjastatud/

Alar Heinaste

Vandeauditori number 143

Grow Audit OÜ

Auditoorettevõtja tegevusloa number 103

Mustamäe tee 60, Tallinn, Harju maakond, 12916

19.04.2023

Audiitorite digitaalallkirjad

Eesti Apostlik-Õigeusu Kirik (registrikood: 80208476) 01.01.2022 - 31.12.2022 majandusaasta aruandele lisatud audiitori aruande on digitaalselt allkirjastanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
ALAR HEINASTE	Vandeaudiitor	19.04.2023

Sidevahendid

Liik	Sisu
Telefon	+372 6600780
Faks	+372 6600781
E-posti aadress	eoc@eoc.ee